

Otázka a odpoveď Norbert Uhnák, psychoterapeut

A vôbec, elegancia je niečo, čo Ťa inšpiruje? Nevnímam u Teba postmodernú fascináciu spustnutosťou a perverziou. Či?

To sú vlastne dve otázky. Áno, elegancia ma fascinuje a nielen to, ale upútava ma akási nadčasová elegancia. Coco Chanel, Marlène Dietrich, sú vlastne už historické postavy a stali sa dnes akými prototypmi. Elegancia ako ju chápala Coco Chanel dodnes nebola prekonaná. Marlène Dietrich na druhej strane asi stelesňovala akési „vyvrcholenie“, ktoré spája v sebe znaky dekadencie 20ých rokov, márnivosti, bezuzdnosti, a aj morálnej laxnosti hlavne vyšších vrstiev. Boli to ťažké časy. Svet bol potom otrasený dvomi devastujúcimi vojnami, ktoré navždy zmenili našu kultúru, naše spolužitie.

Prečo sa skoro o sto rokov neskôr vraciam práve tam? Nie je to inšpirácia, ale skôr túžba po elegancii, po kráse. Alan de Bottom raz povedal, že človek hľadá v umení rovnováhu voči tomu, čo prežíva. Nie je perverznosť, dekadencia a spustnutosť aj prejav nielen dezilúzie, ale aj prostej presýtenosti? Nie je to prejav toho, že človek „už nevie čo so sebou?“. Svojou maľbou som nikdy nechcela moralizovať, poukazovať na zlo a rozklad, ktorý vidíme všade okolo nás a denne sa o tom dozvedáme v médiách. Umenie je vždy aj politické. Pre mňa to však neznamená, že musím na „boľavé miesta“ buď ukazovať prstom alebo sa v nich „váľať“. Nikdy som nebola mainstreamovým človekom.

Čo sa týka mojej životnej cesty som „dríč“, niekto, kto bojuje a tvrdo pracuje za každý centimeter uznania, úspechu, spokojnosti. Určite si zato môžem aj sama. Mám vysoké nároky na seba a asi aj na druhých. Obraz „cesty kamenistej“ z rozprávok snáď u mňa zanechal trvalú stopu. Asi som si zvolila zobrazovanie krásy, elegancie, aby som našla svoju vnútornú rovnováhu. A napokon chcem vytvárať veci, ktoré odpútavajú od každodennosti. Majú naopak zobrazovať mimoriadnosť, ba dokonca slávnosť. Neopakovateľnosť slávnostnej chvíle.

Katka, ďakujem Ti za Tvoje odpovede. Mám dojem, že som teraz porozumel viac. Teším sa, keď sa zas osobne uvidíme. Práve som sa vrátil z Barcelony, jej hravá elegancia, prirodzená tvorivosť a akási skrytá skromnosť, až askéza ma fascinovali. Navštívil som aj dom Salvadora Daliho v Caraques, je to akási protiváha Barcelony - zblednutá póza, márnivé gestá, sebazdôraznenie gýčom. Ale aj tak by sa mi asi páčilo ako vyvrcholenie bezuzdného happeningu vrhnúť klavír do mora...

Veľmi sa mi páči tvoj obraz vrhnutia klavíra do mora. A čo keby sa použil ako loď? A plávajúc na mori objaviť neznámy ostrov...?